

THE NEW YORK TIMES BESTSELERIS

e m i l y
giffin

TAI,
KAS SVARBIAUSIA

baltos lankos

Emily Giffin

Tai, kas svarbiausia

romanas

Iš anglų kalbos vertė Asta Alba

baltos lankos

UDK 821.111(73)-31
Gi-149

Versta iš:
Emily Giffin,
Heart of the matter, St. Martin's Press, New York, 2010

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Ši leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-9955-23-933-8

Copyright © 2010 by Emily Giffin. All rights reserved.

@ Getty Images, viršelio nuotrauka

© Asta Alba, vertimas į lietuvių kalbą, 2016

© Baltų lankų leidyba, 2016

Sarai, savo seseriai ir draugei iki gyvos galvos

1

Tesa

Kai išgirstu apie ką nors ištikusią tragediją, galvoju ne apie nelaimingą atsitikimą ar diagnozę, net ne apie šoką, patirtą iš pradžių, ar vėliau apėmusį sielvartą. Vaizduotėje iškyla paskutinės įprastos akimirkos. Akimirkos, iš kurių susideda mūsų gyvenimai. Akimirkos, kurios buvo palaimingai laikomos sa-vaime suprantamomis ir tikriausiai būtų buvusios pamirštos, jei ne užgriuvusi nelaimė. *Ankstesnio* gyvenimo vaizdai.

Galiu kuo aiškiausiai įsivaizduoti trisdešimt ketverių metų moterį vieną šeštadienio vakarą dušo kabinoje – ji paima savo mėgstamą abrikosinį kūno šveitiklį, svarsto, kuo apsirengti vaka-rėliui, tikisi, kad jame pasirodys žavus vaikiną iš užkandinės, ir staiga užčiuopia guzą kairėje krūtyje.

Arba rūpestingą jauną tėtį – jis veža dukrą pirkti batelių jos pirmai dienai mokykloje, pagarsina per radiją skambančią dainą „Here Comes the Sun“ ir šimtąjį kartą jai pasako, kad „The Beatles“, be abejo, yra garsiausia visų laikų grupė, tik staiga degant raudonai šviesai į sankryžą įlekia paauglys nuo per didelio kiekio vėlų vakarą išgerto „Budweiserio“ apsiblaususiomis akimis.

Arba išskirtinį vidurinės mokyklos regbio komandos žaidėją, daug žadantį ir išdidų, – per alinančią treniruotę čempionato iš-vakarėse jis pamerkia akį draugei, stovinčiai kaip paprastai prie

metalinės tvoros, pašoka gaudydamas kamuolį, kurio niekas kitas negalėtų sugauti... o tada persikreipęs krenta tiesiai galva ant to bjauraus lenkto strypo.

Galvoju apie ploną trapią liniją, skiriančią mus visus nuo nelaimės, – tai tarsi būdas įmesti keletą monetų į savo dėkingumo skaitiklį, kad apsaugotum nuo bėdų save. *Mus*. Rubę ir Frenką, Niką ir mane. Mūsų ketvertas yra mano didžiausių džiaugsmų ir nesibaigiančių rūpesčių šaltinis.

Taigi, kai vakarieniaujant suskamba mano vyro pranešimų gaviklis, neleidžiu sau piktintis ar net nusivilti. Sakau, kad čia tik vakarienė, tik vienas vakaras, nors tai mūsų sukaktuvės ir pirmasis tikras mudviejų su Niku susitikimas beveik po mėnesio, o gal ir dviejų. Neturiu dėl ko krimstis, palyginti su tuo, ką šią akimirką kenčia kažkas kitas. Aš vis dar tarp laimingųjų.

– Velnias. Atleisk, Tesa, – atsiprašo Nikas, nykščiu nutildydamas gaviklį. Paskui perbraukia ranka per savo tamsius plaukus. – Tuoj grįšiu.

Supratingai linktelėjusi žiūriu į savo patrauklų, pasitikinti savimi vyrą, ryžtingai žingsniuojantį prie durų paskambinti. Žvelgdama į jo tiesią nugarą ir plačius pečius, vikriai laviruojančius tarp staliukų, numanau, kad jis nusiteikia prastoms žinioms, ruošiasi kažką operuoti, kažką gelbėti. Tą jis moka geriausiai. Štai už ką aš jį pamilau prieš septynetą metų – ir dar už dvejetą vaikų.

Nikas dingsta už kampo, o aš giliai įkvepiu ir apsižvalgiusi pirmą kartą pastebiu interjero detales.

Žalių atspalvių abstraktaus stiliaus paveikslą virš židinio. Švelniai mirguliuojančią žvakių šviesą. Išgirstu užkrečiantį juoką prie gretimo staliuko, vyras su sidabro gijomis plaukuose kažką pasakoja – tikriausiai savo žmonai ir keturiems suaugusiems vaikams. Pajuntu turtingą „Cabernet“ vyno, kurį geriu viena, skonį.

Po kelių minučių grįžta susirūpinęs Nikas ir atsiprašo antrą, bet tikrai ne paskutinį kartą.

– Nieko tokio, – atsakau dairydamasi padavėjo.

– Aš jį radau, – sako vyras. – Jis tuoj pristatys paruoštą išsi-
nešti vakarienę.

Pasiekiu per stalą jo ranką ir švelniai spusteliu. Jis atsako tuo pačiu. Kol laukiam padavėjo ir savo filė polistireno pakuotėje, svarstau, ar man, kaip visada, paklausti, kas atsitiko. Ši kartą tiesiog sukalbu trumpą maldelę už žmones, kurių nepažįstu, o tada dar vieną už savo vaikus, saugiai įsitaisiusius lovose.

Įsivaizduoju Rubę, tyliai šnarpščiančią tarp sujauktų apklotų. Ji laukinukė net miegodama. Rubė, mūsų augi bebaimė pirmagimė, ne pagal metus subrendusi, kerinčios šypsenos, tamsių garbanų, kurias savo autoportretuose ji piešia dar standesnes, per jauna suprasti, jog būdama mergaitė turėtų norėti kitokių plaukų. O tos šviesios žydros akys yra genetinis jos rudakių tėvų laimėjimas. Ji beveik nuo pat gimimo dienos taip užvaldė mūsų namus ir širdis, kad mane tai ir vargina, ir stebina. Rubė lygiai tokia kaip tėvas – atkakli, karšto būdo, stulbinamai graži. Tikra tėvelio dukrelė.

O štai mūsų Frenkas – nuostabus mažylis, koks gali būti tik kūdikis. Jis toks gražus ir mielas, kad žmonės parduotuvėje sustoja ir atkreipia į jį dėmesį. Jam beveik dveji, bet vis dar mėgsta apsikabinti, prisiglausti švelniu apvaliu skruostuku man prie kaklo. Labai prisirišęs prie mamos. *Jis nėra mano numylėtinis*, prisiekinėju vyrui, kai tas šypsodamasis kaltina mane šiuo motinišku nusižengimu. Neturiu numylėtinio, nebent tai būtų pats Nikas. Žinoma, čia kitokia meilės rūšis. Meilė vaikams yra besąlygiška ir begalinė, tikrai gelbėčiau visų pirma juos, o ne vyrą, jei, tarkim, išskylaujant jiems visiems trims įgeltų barškuolės, o aš kuprinėje turėčiau tik dvi dozes priešnuodžių. Vis dėlto nėra jokio kito žmogaus, su kuriuo taip norėčiau kalbėtis, šalia kurio norėčiau būti, kuriam norėčiau žiūrėti į akis. Tas neįtikėtinas jausmas mane apėmė jau pirmą mūsų susitikimo akimirką.

Po kelių akimirkų padavėjas atneša vakarienę ir sąskaitą, mudu su Niku atsistojame ir einame iš restorano į žvaigždėmis nusagstyta

purpurinį vakarą. Spalio pradžia, bet panašiau į žiemą nei į rudenį – šalta net pagal Bostono standartus. Nikas paduoda rūbininkui mūsų numeriuką, drebu įsisupusi į ilgą kašmyrinį apsiaustą, kol įsėdame į automobilį. Išvažiuojame iš miesto ir grįžtame į Velslį – pakeliui persimetame vienu kitu žodžiu, klausydamiesi vieno iš daugybės Niko kompaktinių diskų su džiazu įrašais.

Po pusvalandžio įsukame į medžiais apsodintą mūsų keliuką.

– Kaip manai, kada grįši?

– Sunku pasakyti.

Vyras sustabdo automobilį aikštelėje, palinkęs per priekinę sėdynę pabučiuoja mane į skruostą. Atsigręžiu, ir mūsų lūpos švelniai susiliečia.

– Laimingų sukaktuvių, – sušnibžda jis.

– Laimingų sukaktuvių, – atsakau.

Nikas atsitraukia, žiūrime vienas kitam į akis, jis paklausia:

– Pratęsim?

– Kaip visada.

Prisivertusi nusišypsoti išlipu iš automobilio. Man dar nepėjus uždaryti durų, vyras pagarsina muziką – ji teatrališkai atskiria vieno vakaro pabaigą nuo kito pradžios. Įeinu į namus, o galvoje aidi Vinčės Gvaraldžio „Lullaby of the Leaves“ melodija ir nesiliauja aidėjusi dar ilgai – kol sumoku auklei, patikrinu, kaip miega vaikai, nusivelku juodą suknelę su iškirpte nugaroje ir prie virtuvės stalo suvalgau šaltą kepsnį.

Vėliau guliu viena tamsoje – nusigręžiu nuo Niko lovos pusės ir įsitaisiusi savojoje galvoju apie iškvietimą restorane. Užsimerkiu spėliodama, ar iš tiesų nelaimė mus užklumpa netikėtai. O gal kažkur giliai savyje mes pajuntam ją artėjant jaudulio, nerimo ar nuojautos pavidalu?

Užmiegu nežinodama atsakymo. Nežinodama, kad tai bus naktis, į kurią aš galų gale grįšiu.

2

Valerija

Valerija žinojo, kad turėtų pasakyti „ne“ arba, tiksliau, tvirtą „ne“, kaip pirmuosius keliolika kartų atsakė Čarliui, maldaujančiam išleisti jį į vakarėlį. Jis išbandė visus būdus, įskaitant „aš neturiu tėčio nei šuns“, – vis bandė sužadinti kaltės jausmą, o kai nieko nepešė, pasitelkė į pagalbą dėdę Džeisoną, kuris mokėjo įkalbinėti taip kaip joks kitas Valerijos pažįstamas.

– Nagi, Vale, – tarė jis. – Tegul vaikas šiek tiek pasilinksmina.

Valerija nutildė brolių, rodydama į svetainę, kur Čarlis iš lego kaladėlių statė sudėtingą bokštą. Džeisonas pakartojo prašymą, šį kartą pabrėžtinai šnibždėdamas, bet ji papurtė galvą – šešiametis per mažas nakvoti ne namie, tuo labiau vienas lauke papilinėje. Tai buvo įprastas ginčas, nes brolis nuolat priekaištavo seseriai, kad ji pernelyg globėjiška ir per griežta savo vieninteliui vaikui.

– Tiesa, – tarė jis pašaipiai šypsodamasis, – girdėjau, Bostone padažnėjo lokių užpuolimų.

– Labai juokinga, – atšovė Valerija ir jau ketino paaiškinti, kad gerai nepažįsta to berniuko šeimos, o tai, ką apie juos sužinojo, jai nepatiko.

– Leisk spėti – jie turtingi? – erzindamas paklausė brolis ir trūktelėjo į viršų nuo ištįsusios figūros smunkančius džinsus, iš po kurių matėsi trumpikių juosmuo. – O tu nenori, kad jis pailniotųsi su *tais tipais*?

Valerija gūžtelėjo pečiais ir su šypsena pasidavė svars-tydama, kaip jis atspėjo. Negi ji tokia nuspėjama? Ir kaip, ne pirmą kartą stebėjosi ji, jiedu su broliu *dvyniu* gali būti tokie skirtingi, kartu užaugę tame pačiame rudomis skiedromis dengtame name airių katalikų rajone Sautbridže, Masačusetso valstijoje? Jie buvo geriausi draugai, iki dvylikos metų dalinosi tuo pačiu miegamuoju, kol Džeisonas, norėdamas suteikti sesei daugiau erdvės, persikėlė į skersvėjų perpučiamą palėpę. Tamsiaplaukiai, mėlynų migdolo formos akių ir šviesios odos, jie net *atrode* panašiai, kūdikystėje dažnai būdavo supainiojami kaip identiški dvyniai. Tačiau, pasak jų motinos, Džeisonas išėjo iš iščių šypsodamasis, o Valerija gimė susiraukusi ir susirūpinusi, taip viskas ir liko per visą jų vaikystę – ji augo drovi vienišė, pastebima tik dėl savo populiarus, mėgstančio bendrauti keturiomis minutėmis vyresnio brolio.

Ir dabar, po trisdešimties metų, Džeisonas buvo toks pat linksmas, atsipalaidavęs optimistas, kaitaliojo pomėgius ir darbus, visiškai patogiai jautėsi būdamas savimi, ypač kai po tėvo mirties, dar jiems besimokant paskutinėje vidurinės mokyklos klasėje, liovėsi slėpti esąs gėjus. Klasikinis mokinys, neatskleidęs savo galimybių, dabar dirbantis užkandinėje Bikon Hilo gatvėje, sugėbantį užmegzti draugystę su kiekvienu, įeinančiu pro duris, kaip visada susirandantis draugų visur, kur tik būna.

O Valerija vis dar jautėsi nejaukiai ir ne savo vietoje, nepaisant visų laimėjimų. Ji taip sunkiai dirbo, kad pabėgtų iš Sautbridžo: baigė vidurinę mokyklą geriausiais pažymiais klasėje, lankė Amhersto koledžą ir gavo stipendiją, tada įsidarbino advokato

padėjėja žymiausioje Bostono advokatų kontoroje, ruošėsi stojamiems egzaminams į Teisės fakultetą ir taupė pinigus. Ji sakė sau, kad yra ne prastesnė už kitus ir protingesnė nei dauguma, bet iš tikrųjų išvykusi iš gimtojo miesto niekada nesijautė pritapsi. Ir kuo daugiau pasiekė, tuo labiau jautėsi atitolusi nuo senųjų draugų, ypač nuo geriausios draugės Lorelės, užaugusios už trijų namų nuo Valės ir Džeisono. Šis subtilus ir iš pradžių sunkiai nusakomas jausmas vieną vasarą per šventę Lorelės namuose prasi-veržė su visai netikėtomis pasekmėmis.

Po kelių taurelių Valerija mestelėjo pastabą, kad Sautbridžas dusinantis, o Lorelės sužadėtinis dar labiau. Ji tik bandė padėti draugei, net pasiūlė jai persikelti į jos mažytį butuką Keimbridže, tačiau pasigailėjo vos prasižiojusi, tad kiek galėdama stengėsi susigražinti savo žodžius ir kelias dienas nuoširdžiai atsiprašinėjo. Bet Lorelė, visada buvusi ūmaus būdo, ilgai nesvarstydama atmetė jos atsiprašymus, be to, apie Valerijos snobiškumą paskleidė gandą tarp jų senų draugių, merginų, kaip ir ji ištekėjusių už vaikinių iš vidurinės mokyklos, gyvenančių tame pačiame rajone, kuriame užaugo, savaitgaliais lankančių tuos pačius barus ir nuo devintos iki penktos dirbančių tuose pačiuose nuobodžiuose darbuose kaip ir jų tėvai.

Valerija, labai pasistengusi, atrėmė šiuos kaltinimus ir sugebėjo bent paviršutiniškai viską užglaistyti, bet iš tiesų ji niekaip negalėjo padaryti, kad viskas būtų kaip anksčiau, nebent grįžtų gyventi į Sautbridžą.

Būtent tuo metu, jausdamasi vieniša, ji pradėjo elgtis nepaaiškinamai – darė visa tai, ko nedaryti buvo prisiekusi, tiksliau, įsimylėjo netinkamą vaikina, pastojo lyg tyčia prieš jam ją paliekant, ir jos planams studijuoti universitete iškilo pavojus. Po daugelio metų Valerija kartais spėliodavo, ar tik ji nebandė nesąmoningai sužlugdyti savo pačios pastangų visiškai pabėgti iš Sautbridžo ir

susikurti kitokį gyvenimą, o gal tiesiog jautėsi neverta studijuoti Harvardo Teisės fakultete, kurio laišką su pranešimu apie priėmimą pakabino ant šaldytuvo šalia ultragarso nuotraukų.

Šiaip ar taip, ji jautėsi įstrigusi tarp dviejų pasaulių – buvo per daug išdidi, kad šliaužtų pas Lorelę bei senuosius draugus, per daug sutrikdyta nėštumo, kad išsaugotų koledžo draugystes arba užmegztų naujas Harvarde. Mergina tapo dar vienišesnė nei anksčiau, stengdamasi neapleisti mokslų Teisės fakultete ir rūpindamasi naujagimiu. Džeisonas suprato, kaip jai buvo sunku tais pirmaisiais motinystės mėnesiais ir metais. Jis aiškiai matė, kad sesuo nuolat pavargusi nuo darbų bei rūpesčių, be galo gerbė ją už pastangas išlaikyti save ir sūnų. Vis dėlto brolis negalėjo suprasti, kodėl ji atsivėrusi tarsi siena atsisako net menkiausios socialinio gyvenimo galimybės, išskyrus keletą atsitiktinių draugysčių. Valerija teisinosi laiko stoka, taip pat tuo, kad rūpinasi sūnumi ir jam skiria visą dėmesį, bet Džeisonas tuo netikėjo, nuolat ragino seserį išeiti pasižmonėti, tvirtino, jog ji prisidengia Čarliu kaip skydu, vengia rizikuoti, bijo vėl būti atstumta.

Apie šią brolio teoriją ji galvojo ir dabar, stovėdama prie viryklės ir liedama tobulai simetriškus blynelius. Valerija nebuvo patyrusi virėja, bet visus pusryčių patiekalus išmoko gaminti savo pirmajame darbe. Tada dirbo padavėja greitojo maisto restorane ir susižavėjo vienu virėju. Tai buvo labai seniai, bet, Džeisono nuomone, sesuo vis dar labiau jautėsi ta kavą pilstančia mergina nei moterimi ir klestinčia advokate, kokia ji tapo.

– Tu esi tokia atvirakštinė snobė, – tarė Džeisonas dengdamas stalą. Vietoj servetėlių jis atplėšė tris popierinio rankšluosčio skiautes.

– *Nesu*, – atkirto Valerija, mintyse persvarstė šį požiūrį ir susigėdusi sau prisipažino, jog dažnai važiuodama pro išpūdingus Klif Roudo namus pamanydavo, kad juose gyvenantys žmonės

geriausiu atveju yra paviršutiniški, o blogiausiu – užkietėję melagiai. Ji nesąmoningai susiejo turtus su tam tikromis būdo silpnybėmis ir šiems nepažįstamiesiems užkrovė našta tai paneigti. Žinojo, kad tai neteisinga, bet gyvenime juk daug neteisybės.

Šiaip ar taip, Danielius ir Romė Kroftai nepadarė nieko, kad įrodytų Valeriją klydus, jiems visiems susitikus mokykloje per atvirų durų dieną. Kaip ir dauguma šeimų privačioje Velslio pradinėje dienos mokykloje Longmero priemiestyje, kurią lankė Čarlis, Kroftai buvo protingi, patrauklūs ir mandagus. Vis dėlto, kai jie prisegamoje kortelėje perskaitė jos pavardę ir maloniai ją užkalbino, Valerija aiškiai pajuto, kad šie žmonės žiūri pro ją, tiesiai per ją, ieškodami patalpoje kažko kito – kažko *geresnio*.

Net tada, kai Romė prakalbo apie Čarlių, jos balsas skambėjo kažkaip dirbtinai ir globėjiškai.

– Greisonas tiesiog *dievina* jūsų sūnų, – tarė ji ir demonstratyviai užsikišo už ausies šviesių plaukų sruogą, tada padarė pauzę, laikydama iškeltą ranką, matyt, kad parodytų milžinišką deimantą ant bevardžio piršto. Miestelyje daug kas turėjo didelių brangakmenių, bet Valerija niekada nebuvo mačiusi tokio įspūdingo kaip šis.

– Čarliui taip pat labai patinka Greisonas, – atsakė Valerija, sukryžiuvusi rankas ant ryškiai rožinės palaidinukės, – pasigailėjo, kad neapsivilko juodu kostiumėliu. Kad ir kiek ji stengėsi, kad ir kiek pinigų išleisdavo garderobui, atrodo, visada iš savo spintos išsirinkdavo netinkamą drabužį.

Tuo metu du maži berniukai, susikibę už rankų, nubėgo per klasę. Čarlis vedė Greisoną prie žiurkėno narvelio. Net atsitiktiniam stebėtojų jie atrodė geriausi bičiuliai, besidžiaugiantys vienas kito draugija. Tai kodėl Valerija mano, kad Romė nenuoširdi? Kodėl negalėtų labiau pasitikėti savimi ir savo sūnumi? Ji uždavė sau šiuos klausimus tuo metu, kai Danielius Kroftas,

nešinas plastikiniu puodeliu punšo, grįžo pas žmoną ir uždėjo laisvą ranką jai ant nugaros. Tai buvo subtilus gestas, kurį ji išmoko atpažinti nuolat stebėdama susituokusias poras, – dėl jo pajusdavo pavydą ir apgailėstąjimą.

– Brangusis, čia Valerija Anderson... Čarlio mama, – pasufleravo Romė. Valerijai susidarė įspūdis, kad jiedu aptarinėjo ją dar iki šio vakaro, kaip ir faktą, kad klasės dienyne šalia Čarlio vardo nėra tėvo pavardės.

– O! Taip, žinoma. – Danielius linktelėjo, energingai pakratė jai ranką ir abejingai žvilgtelėjo į akis. – Labai malonu.

Valerija atsakė į pasveikinimą, ir jie kelias sekundes šnekučiavosi apie šį bei tą, kol Romė sunėrusi rankas paklausė:

– Taigi, Valerija, ar gavote kvietimą į Greisono vakarėlį? Išsiunčiau jį prieš porą savaitių.

Valerija pajuto, kaip veidą užlieja raudonis.

– Taip, taip. Labai ačiū.

Ji būtų įmaniusi įspirti sau, kad neatsakė, nes neabejojo, jog vienas iš labiausiai Romę erzinančių dalykų buvo laiku negautas atsakymas, netgi jei buvo kviečiama į vaiko vakarėlį.

– Taigi? – spaudė ponía Kroft. – Ar Čarlis ateis?

Valerija dvejojo jausdama, kad paklūsta šiai nepriekaištingai atrodančiai, be galo savimi pasitikinčiai moteriai, kaip tada vidurinėje mokykloje, kai Kristė Metelman pasiūlė užsitraukti jos cigaretės ir pasivažinėti vyšniniu mustangu.

– Nežinau. Turėsiu... pasitikrinti tvarkaraštį... Vakarėlis kitą penktadienį, tiesa? – pralemeno Valerija, tarsi turėtų daugybę neatidėliotųjų reikalų.

– Tiesa. – Romė staiga išplėtė akis ir plačiau nusišypsojusi ėmė moti kitai porai, ką tik atvykusiai su dukra. – Žiūrėk,

brangusis, atėjo Eiprilė ir Robas, – sumurmėjo vyrui. Paskui palietė Valerijos ranką ir paskutinį kartą nerūpestingai nusišypsojo.

– Buvo taip malonu su jumis susitikti. Lauksim Čarlio kitą penktadienį.

Po poros dienų Valerija, rankoje laikydama palapinės formos kvietimą, surinko Kroftų numerį. Ją užplūdo nepaaiškinamas jaudulys – socialinis nerimas, kaip sakė jos gydytojas, belaukiant, kol kas nors atsilies. Išgirdusi autoatsakiklio prašymą palikti žinutę, pajuto palengvėjimą. Paskui, nepaisydamas ryžto atsisakyti kvietimo, jos balsas pakilęs keliomis oktavomis ištarė:

– Čarlis *džiaugsis* galėdamas dalyvauti Greisono vakarėlyje.

Džiaugsis.

Šį žodį Valerija pakartoja sulaukusi skambučio, praėjus vos trims valandoms po to, kai Čarlis su dinozauro formos miegmaišiu ir pižama, išmarginta raketų paveikslėliais, buvo nuvežtas į svečius. Ne *nelaimingas atsitikimas* arba *nudegimas*, arba *greitoji*, arba *skubios pagalbos skyrius* ar kokį kitą žodį, kuriuos ji aiškiai girdi tariant Romę Kroft, bet neįstengia pakartoti, kai užsimetusi sportinį kostiumą ir pagriebusi rankinę lekia į Masačusetso specializuotą lignoninę. Ji net neįstengia ištarti jų garsiai iš automobilio paskambinusi broliui. Ją apėmęs iracionalus jausmas, kad tai padarius viskas taps dar tikroviškiau.

Valerija tiesiog sako:

– Tuoj pat atvažiuok. Paskubėk.

– Kur atvažiuoti? – klausia Džeisonas fone skambant muzikai.

Sesei neatsakius muzika nutyla, o jis vėl klausia kiek primygtiniau.

– Valerija! Kur atvažiuoti?

– Į Masačusetso nespacializuotą... Čarlis ten, – atsako ji ir dar stipriau spūsteli greičio pedalą, dabar važiuoja beveik trisdešimčia mylių viršydama leistiną greitį.

Valerijos rankos, tvirtai laikančios vairą, prakaituotos, pabalusiais krumpliais, bet viduje moteris jaučiasi keistai rami, net pralėkdama raudoną šviesą, paskui dar vieną. Tarsi žvelgtų į save iš šalies ar stebėtų ką nors kitą. Taip žmonės daro, galvoja ji. Jie kviečia artimuosius, skuba į ligoninę, pralekia degant raudonai šviesai.

Čarlis džiaugsis galėdamas dalyvauti vėl skamba ausyse, kai atvažiavusi į ligoninę Valerija ieško skubios pagalbos skyriaus. Stebisi, kaip galėjo būti tokia nerūpestinga: įlindusi į sportinį kostiumą sėdėti ant sofos pasičiupusi maišelį mikrobanginėje spragintų kukurūzų ir žiūrėti veiksmo filmą su Denzeliu Vašingtonu. Kaip ji galėjo nežinoti, kas vyksta didžiuliam name Albione? Kodėl nepaklausė nuojautos balso dėl šio vakarėlio? Slegiama kaltės ir apgailėstavimo, ji garsiai kimiu balsu teiškošia *po velnių*, kai priešais išdygsta plytų ir stiklo pastatas.

Kas vyksta vėliau tą vakarą, gaubia migla – vietoj nuoseklios įvykių sekos tik padrikų akimirku rinkinys. Ji prisimins, nepaisydama stovėti draudžiančio ženkle, palikusi automobilį prie šaligatvio ir už dvigubų stiklinių durų suradusi išbalusį Džeisoną. Prisimins priimamojo slaugytoją, ramiai ir tiksliai spausdinančią Čarlio vardą, ir kitą, paskui lydinčią juos ilgais chlorkalkėmis atsiduodančiais koridoriais į Pediatrijos nudegimų skyrių. Prisimins atsitrenkusi į Danielių Kroftą ir stabtelėjusi Džeisonui paklausus, kas atsitiko. Prisimins neaiškų Danieliaus atsakymą su kaltės gaidale – *jie kepė zefyrus, nepamačiau* – ir įsivaizduos jį spaudantį savo „BlackBerry“ mygtukus ar nususukusį nuo laužo ir jos vienturčio sūnaus pasigrožėti kraštovaizdžiu.

Valerija prisimins pirmąjį šiurpų išpūdį išvydus nejudantį smulkutį Čarlio kūnelį, nes sūnus užmigdytas ir intubuotas. Prisimins pamėlusias jo lūpas, perkirptą pižamą ir akinamai baltus tvarsčius ant dešinės rankos ir kairės veido pusės. Prisimins pypsinčius monitorius, ventiliatoriaus dūzgesį ir skubančias slaugytojas neperprantamais veidais. Prisimins nuoširdžią maldą, kurios vos nepamiršo, laikydama sveikąją sūnaus rankutę ir laukdama.

Bet geriausiai Valerija prisimins žmogų, atėjusį apžiūrėti Čarlio, rodos, vidurnaktį, tik ką išsisklaidžius jos didžiausiai baimei. Prisimins, kaip jis švelniai nuima tvarstį nuo sūnaus veido ir atidengia apdegusią odą. Kaip lydi ją atgal į laukiamąjį, o ten atsigręžia, praveria lūpas ir pradeda kalbėti.

– Mano vardas daktaras Nikas Ruso, – lėtai ištaria jis žemu balsu. – Esu pasaulinio lygio vaikų plastinės chirurgijos specialistas.

Ji žiūri į tamsias daktaro Ruso akis ir su palengvėjimu atsikvepia sakydama sau, kad jie nebūtų atsiuntę plastikos chirurgo, jei sūnaus gyvybei vis dar grėstų pavojus. Čarliui viskas bus gerai. Jis nemirs. Valerija mato tai gydytojo akyse. Tada pirmą kartą pagalvoja, kaip pasikeitė vaiko gyvenimas. Ši naktis paliks jam ne vieną randą. Jausdama nuožmų pasiryžimą bet kokia kaina apsaugoti savo vienturtį, ji girdi save klausiant daktarą Ruso, ar jis gali sutvarkyti Čarlio ranką ir veidą, ar gali padaryti taip, kad sūnus vėl būtų gražus.

– Padarysiu dėl jūsų sūnaus viską, ką galėsiu, bet noriu, kad kai ką prisimintumėt. Ar galite tai padaryti dėl manęs?

Valerija linkteli manydama, kad gydytojas pasakys nesitikėti stebuklą. Tarsi ji kada nors gyvenime būtų drįsusi tikėtis.

Bet daktaras Ruso sulaiko jos žvilgsnį ir ištaria žodžius, kurių ji niekada nepamirš.

– Jūsų sūnus gražus,– sako jis. – Gražus dabar.

Moteris vėl linkteli tikėdama ir pasitikėdama juo. Ir tik tada, pirmą kartą po labai ilgo laiko, prasiveržia ašaros.